

Pomološke osobine sorti trešnje u beogradskom Podunavlju

Dragan Milatović, Dejan Đurović

Poljoprivredni fakultet, Nemanjina 6, 11080 Zemun–Beograd, Srbija
E-mail: mdragan@agrif.bg.ac.rs

Primljeno: 20. januara, 2010; prihvaćeno: 30. avgusta, 2010.

Rezime. Pomološke osobine 12 sorti trešnje različitog vremena zrenja proučavane su na Ogladnom dobru „Radmilovac“ Poljoprivrednog fakulteta iz Beograda u periodu od pet godina (2005–2009). Cilj rada je bio izbor najboljih sorti za komercijalno gajenje.

Ispitivane sorte prosečno su sazrevale od 12. maja do 18. juna. Po dobroj rodnosti ističu se sorte Van, Rani Van kompakt, Lapins, Stela, Bing i Droганova žuta, dok su najmanju rodnost imale Merçant, Samit i Birla. Najkrupniji plod imala je sorta Vega (9,2 g), a najsitniji Primavera (4,0 g). Sadržaj rastvorljive suve materije kretao se od 12,7% (Primavera) do 18,2% (Droганova žuta) i bio je u korelaciji sa vremenom zrenja. Najveću organoleptičku ocenu za kvalitet ploda dobile su sorte Bing i Samit.

Od ranih sorti najbolje osobine pokazale su Birla i Suvenir, od srednje poznih Van, Samit i Vega, a od poznih sorti Bing i Lapins.

Cljučne reči: trešnja, sorta, vreme zrenja, rodnost, osobine ploda

Uvod

Plodovi trešnje su, uz jagodu, najranije sezonsko voće i pretežno se koriste za potrošnju u svežem stanju. Prosečna proizvodnja trešanja u Srbiji u periodu 2006–2008. godine iznosila je 27.133 t i ima tendenciju blagog povećanja (Republički zavod za statistiku Srbije, 2009). Osnovni problem u gajenju trešnje su velike dimenzije stabla kao posledica korišćenja bujnih generativnih podloga. To otežava izvođenje pomoćnih mera, naročito berbe, i čini proizvodnju manje ekonomičnom. Međutim, plodovi trešnje dobrog kvaliteta postižu visoku cenu na tržištu, tako da je njeno gajenje profitabilno, čak i u uslovima ekstenzivne proizvodnje. S obzirom na povoljne agroekološke uslove za gajenje, visoku cenu i mogućnost izvoza, trešnju bi trebalo više gajiti, naročito u blizini većih potrošačkih centara.

Pored intenziviranja tehnologije gajenja, uvođenja slabo bujnih podloga i guste sadnje, značajan preduslov za unapređenje proizvodnje je i izbor sorti sa dobrim biološko-proizvodnim osobinama. Kod nas je sortiment trešnje dosta zastareo. U proizvodnji dominiraju starije sorte kao što su: Germersdorfska, Hedelfingenska, Lionska rana, Napoleonova i dr. (Nikolić et al., 1999). Da bi se proizvodnja trešanja u narednom periodu povećala, potrebno je u proizvodnju uvesti nove sorte, koje se u odnosu na postojeći sortiment odlikuju boljom rodnošću, atraktivnijim izgledom ploda (pre svega većom krupnošću), čvršćim mesom i boljim kvalitetom.

Cilj ovog rada je bio da se u uslovima beogradskog Podunavlja prouče osobine sorti trešnje različitog vremena zrenja, kako bi se najbolje od njih preporučile proizvodnoj praksi za komercijalno gajenje.

Materijal i metode

Ispitivanja su obavljena u kolekcionom zasadu trešnje Poljoprivrednog fakulteta iz Beograda, na Oglednom dobru „Radmilovac“, u periodu 2005–2009. godine. Zasad je podignut 2001. godine. Ispitivano je 12 sorti: Primavera, Suvenir (Moro), Birla, Merçant, Samit, Vega, Rani Van kompakt, Van, Stela, Bing, Lapins i Drojanova žuta. Sve sorte zastupljene su u kolekciji sa po pet stabala. Podloga je sejanac divlje trešnje (*Prunus avium* L.), uzgojni oblik poboljšana piramidalna kruna, a razmak sadnje 5,5 x 4,5 m.

Kao vreme zrenja uzeti su datumi početka berbe. Rodnost je određivana poentiranjem od 0–5. Osobine ploda određivane su na uzorku od 25 plodova po sorti. Ideks oblika ploda izračunat je po formuli: dužina² / širina x debljina. Rastvorljive suve materije određivane su refraktometrom, a ukupne kiseline (izražene kao jabučna kiselina) titracijom sa 0,1 N NaOH. Organoleptičke osobine (spoljšnji izgled ploda, ukus i čvrstoća mesa) ocenjivao je tročlani žiri, poentiranjem sa ocenama od 1 do 5.

Podaci za prinos i masu ploda su obrađeni statistički metodom analize varijanse za dvofaktorijalni ogled. Značajnost razlika između srednjih vrednosti je utvrđena pomoću Dankanovog testa višestrukih intervala za verovatnoću 0,05. Za masu ploda je izračunat i koeficijent varijacije (CV).

Rezultati i diskusija

Prosečno vreme zrenja sorti trešnje je bilo u periodu od 12. 05. kod sorte Primavera do 18. 06. kod sorte Drojanova žuta (Tab. 1). Prema vremenu zrenja ispitivane sorte se mogu podeliti u četiri grupe: rane (Primavera, Suvenir i Birla), srednje rane (Merçant), srednje pozne (Samit, Vega, Rani Van kompakt, Van i Stela) i pozne (Bing, Lapins i Drojanova žuta). Razlike u vremenu zrenja su ispoljene i među godinama ispitivanja. Najranije zrenje kod većine sorti je bilo u 2007. godini, a najkasnije zrenje kod svih sorti je bilo u 2005. godini. Razlike u vremenu zrenja se mogu objasniti znatno višim srednjim mesečnim temperaturama vazduha u toku prolećnih meseci u 2007. u odnosu na 2005. godinu (u aprilu za 1,6 °C, u maju za 1,7 °C, a u junu za 2,8 °C).

Vreme zrenja ispitivanih sorti trešnje u uslovima beogradskog Podunavlja bilo je za 2–10 dana ranije u odnosu na iste sorte gajene u agroekološkim uslovima Čačka (Nikolić et al., 1996; Radičević et al., 2000). Razlike su bile više izražene kod sorti poznijeg vremena zrenja u odnosu na rane sorte. Dobijene razlike se mogu objasniti višim temperaturama vazduha u periodu od cvetanja do zrenja u beogradskom području.

Prosečna amplituda variranja vremena zrenja jedne sorte po godinama istraživanja je bila 15 dana, sa variranjem od 11 dana kod sorte Suvenir do 18 dana

Tab. 1. Vreme zrenja i rodnost sorti trešnje (prosek, 2005–2009. god.)
Time of maturing and productivity of sweet cherry cultivars (average 2005–2009)

Sorta <i>Cultivar</i>	Vreme zrenja/ <i>Time of maturing</i>			Ocena rodnosti/ <i>Estimation of productivity (0–5)</i>					Prosečno <i>Average</i>
	Prosečno <i>Average</i>	Najranije <i>Earliest</i>	Najkasnije <i>Latest</i>	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	
Primavera	12. 05.	05. 05.	20. 05.	2,5	3,8	4,8	2,5	5,0	3,7 abc*
Suvenir	21. 05.	16. 05.	27. 05.	2,7	2,0	4,3	4,2	2,0	3,0 cd
Birla	22. 05.	17. 05.	30. 05.	1,5	1,8	3,0	2,8	3,2	2,5 d
Mercant	29. 05.	23. 05.	09. 06.	1,0	1,3	3,5	3,0	2,8	2,3 d
Samit	03. 06.	27. 05.	12. 06.	0,5	1,8	3,8	2,7	3,2	2,4 d
Vega	04. 06.	27. 05.	13. 06.	2,5	3,7	4,3	3,2	3,6	3,5 bc
Rani Van kompakt	06. 06.	31. 05.	14. 06.	4,0	4,8	4,7	4,8	4,5	4,6 a
Van	07. 06.	30. 05.	16. 06.	4,2	5,0	4,8	5,0	4,5	4,7 a
Stela	08. 06.	01. 06.	16. 06.	3,5	4,8	5,0	4,3	4,7	4,5 a
Bing	11. 06.	04. 06.	19. 06.	4,5	4,8	4,7	3,5	4,5	4,4 ab
Lapins	12. 06.	05. 06.	19. 06.	4,5	5,0	4,5	4,8	4,3	4,6 a
Drojanova žuta	18. 06.	12. 06.	28. 06.	3,0	4,3	4,8	4,7	4,2	4,2 ab

* Proseci označeni istim slovom se ne razlikuju značajno prema Dankanovom testu višestrukih intervala za P = 0,05
Means followed by the same letter do not differ significantly according to Duncan's Multiple Range Test at P = 0.05

kod sorte Van. Prosečan raspon zrenja sorti trešnje od najranije (Primavera) do najpoznije (Droganova žuta) iznosio je 36 dana, sa variranjem od 32 dana (2009. godine) do 39 dana (2007. godine). Nikolić et al. (1996) su dobili veći prosečan raspon zrenja sorti trešnje za 8 dana u odnosu na naše podatke.

Prosečna ocena rodnosti ispitivanih sorti se kretala od 2,3 (Merçant) do 4,7 (Van). Na osnovu rodnosti, ispitivane sorte se mogu podeliti u tri grupe. Prvu grupu čine sorte dobre rodnosti i tu spadaju Van, Rani Van kompakt, Lapins, Stela, Bing i Droganova žuta. U grupu srednje rodnih sorti spadaju Primavera, Vega i Suvenir. Grupu sorti slabe rodnosti čine Merçant, Samit i Birla. Treba istaći da je jedan od razloga slabije rodnosti ove tri sorte to što one kasnije stupaju na rod, što se može zaključiti po njihovim malim ocenama rodnosti u prve dve godine istraživanja. Treba istaći i da su sorte ranijeg vremena zrenja ispoljile slabiju rodnost u odnosu na poznije sorte. Slično našim rezultatima, Nikolić et al. (1996) navode da su sorte Van, Rani Van kompakt i Lapins pokazale vrlo visoku rodnost, dok je sorta Merçant bila umerene rodnosti.

Većina ispitivanih sorti trešnje je imala krupan plod sa prosečnom masom od 6 do 8 g (Tab. 2). Najveću masu ploda (9,2 g) imala je sorta Vega i ona je bila statistički značajno veća u odnosu na sve ostale

sorte. Takođe, vrlo krupan plod (iznad 8 g) su imale i sorte Samit i Merçant. Sa druge strane, najmanju masu ploda, statistički značajno manju od ostalih sorti imala je Primavera (4,0 g). Najujednačenije plodove po krupnoći imala je sorta Samit (sa koeficijentom varijacije za masu ploda od 11,8%), dok je najveće variranje mase ploda zabeleženo kod sorti Stela (20,6%) i Primavera (20,2%).

Dobijeni podaci o masi ploda u skladu su sa rezultatima koje navode Nikolić et al. (1996), Ninkovski (1998) i Radičević et al. (2008).

Dimenzije ploda su bile u korelaciji sa masom. Najmanje dimenzije ploda imala je sorta Primavera. Sa druge strane, najveća dužina ploda je bila kod sorte Samit, a širina i debljina ploda kod sorte Vega. Na osnovu dimenzija je izračunat i indeks oblika ploda. Većina sorti je imala približno okruglast oblik ploda (sa indeksom oblika 0,93–1,08). Najmanji indeks oblika su imale sorte Suvenir (0,87) i Vega (0,88), što ukazuje na spljošteniji oblik ploda ovih sorti, dok je najveći indeks oblika bio kod sorti Stela (1,24) i Samit (1,20), što ukazuje na njihov izduženiji oblik ploda.

Prosečna masa koštice kod ispitivanih sorti je bila od 0,37 g (Primavera) do 0,50 g (Merçant). Udeo koštice u masi ploda je bio najmanji kod sorte Vega (4,7%), a najveći kod sorte Primavera (9,0%). Između

Tab. 2. Osobine ploda sorti trešnje (prosek, 2005–2009. god.)
Fruit properties of sweet cherry cultivars (average 2005–2009)

Sorta Cultivar	Masa ploda <i>Fruit weight</i>		Dimenzije ploda <i>Fruit dimensions (mm)</i>				Osobine koštice <i>Stone properties</i>		
	g	CV (%)	Dužina <i>Length</i>	Širina <i>Width</i>	Debljina <i>Thickness</i>	Indeks oblika <i>Shape factor</i>	Masa <i>Weight</i> (g)	Udeo <i>Share</i> (%)	Dužina peteljke <i>Stalk length</i> (mm)
Primavera	4,0 g*	20,2	18,0	20,0	17,4	0,93	0,37	9,0	45,3
Suvenir	6,4 f	12,1	19,8	23,0	19,5	0,87	0,41	6,4	31,3
Birla	7,0 e	12,9	20,8	23,6	19,6	0,94	0,42	6,0	27,7
Merçant	8,3 bc	15,3	23,6	24,8	20,7	1,08	0,50	6,0	44,3
Samit	8,6 b	11,8	25,2	25,2	21,0	1,20	0,48	5,6	41,3
Vega	9,2 a	13,1	22,8	26,0	22,6	0,88	0,43	4,7	37,3
Rani Van kompakt	7,5 de	14,5	21,5	24,2	20,0	0,96	0,41	5,5	29,4
Van	7,1 e	15,8	21,1	23,9	20,1	0,93	0,38	5,4	30,1
Stela	6,3 f	20,6	22,8	21,9	19,2	1,24	0,39	6,2	40,4
Bing	8,0 cd	15,9	22,4	24,5	20,8	0,98	0,42	5,3	41,3
Lapins	7,7 d	14,9	22,5	23,9	20,3	1,04	0,42	5,5	39,4
Droganova žuta	6,3 f	18,1	20,7	22,4	19,5	0,98	0,47	7,5	43,8

* Proseci označeni istim slovom se ne razlikuju značajno prema Dankanovom testu višestrukih intervala za $P = 0,05$
Means followed by the same letter do not differ significantly according to Duncan's Multiple Range Test at $P = 0,05$

ovog pokazatelja i mase ploda utvrđena je jaka korelacija ($r = -0,89$). Prema podeli koju su dali Toth et al. (1996) najveći broj sorti (osam) je imao mali udeo koštice u masi ploda (ispod 6%), srednji udeo (6–7,5%) imale su sorte Stela, Suvenir i Drojanova žuta, a veliki udeo (iznad 7,5%) samo sorta Primavera.

Dužina peteljke je važan parametar u determinaciji sorti trešanja, a ima i praktičan značaj. Kod sorti koje imaju dužu peteljku olakšana je berba, a u manjoj meri se javlja i truljenje plodova. Prema podeli Toth et al. (1996) najviše sorti (sedam) je imalo srednje dugu peteljku (39–48 mm). Vrlo kratku peteljku (ispod 29 mm) imala je samo sorta Birla, a kratku peteljku (29–38 mm) imale su četiri sorte: Rani Van kompakt, Van, Suvenir i Vega.

Sadržaj rastvorljive suve materije je važan faktor koji utiče na kvalitet trešanja. Crisosto et al. (2003) ističu da je ovaj pokazatelj u kombinaciji sa bojom pokožice presudan za prihvatanje plodova trešnje od strane američkih potrošača i navode da je za sortu Bing minimalan standard kvaliteta 16% rastvorljive suve materije. Prosečan sadržaj rastvorljive suve materije ispitivanih sorti varirao je od 12,7% kod sorte Primavera do 18,2% kod sorte Drojanova žuta (Tab. 3). Sorte kasnijeg vremena zrenja imale su više suve materije u odnosu na rane sorte. Takođe su ispoljene razlike i po godinama ispitivanja. Sadržaj suve materije je bio najviši u 2008. godini i prosečno je bio viši za 2,3% u odnosu na najniži sadržaj u 2006. godini. To se

može objasniti dvostruko manjom količinom padavina u periodu sazrevanja plodova (april–jun) u 2008. godini u odnosu na 2006. godinu.

Sadržaj ukupnih kiselina bio je u rasponu od 0,40% (Primavera) do 0,68% (Vega). Dobijeni podaci o sadržaju rastvorljive suve materije i kiselina u skladu su sa rezultatima drugih autora (Ninkovski, 1984; Nikolić et al., 1996; Girard and Kopp, 1998; Nenadović-Mratinić et al., 2005; Radičević et al., 2008).

S obzirom da su sorte trešnje uglavnom namenjene za stonu potrošnju, organoleptička ocena kvaliteta ploda je važan parametar za opštu ocenu sorti. Najbolju ocenu (4,8 poena) za spoljašnji izgled ploda dobila je sorta Samit, a pored nje visoke ocene su dobile i sorte Merçant, Bing i Vega. Najbolji ukus mesa imale su sorte Bing, Merçant i Samit. Čvrstoća mesa kao važan faktor koji utiče na kvalitet i transportabilnost ploda je bila najviše izražena kod sorti Bing, Van, Rani Van kompakt, Lapins i Vega. Najvišu ukupnu organoleptičku ocenu kvaliteta ploda dobila je sorta Bing, a sledi je Samit. Slično našim rezultatima, u istraživanju Keserović et al. (2007) sorta Samit je zauzela drugu poziciju na osnovu senzoričkog testa 12 sorti trešnje. Najnižu senzoričku ocenu, kako ukupno, tako i pojedinačno za sve osobine dobila je sorta Primavera. Pored nje, relativno niže ocene dobile su i sorte Drojanova žuta (za izgled i ukus) i Stela (za ukus).

Najbolje osobine među ranim sortama pokazale su Birla i Suvenir. Ove sorte su slične po osobinama

Tab. 3. Parametri kvaliteta ploda sorti trešnje (prosek 2005–2009. god.)
Fruit quality properties in sweet cherry cultivars (average 2005–2009)

Sorta Cultivar	Hemijski sastav <i>Chemical composition (%)</i>		Organoleptička ocena (1–5) <i>Organoleptic evaluation (1–5)</i>			
	Rastv. suva materija <i>Soluble solids</i>	Ukupne kiseline <i>Total acids</i>	Izgled ploda <i>Fruit appearance</i>	Ukus <i>Taste</i>	Čvrstoća mesa <i>Flesh firmness</i>	Ukupna ocena <i>Total mark</i>
Primavera	12,7	0,40	3,0	2,5	2,3	7,8
Suvenir	15,6	0,52	4,2	4,1	4,2	12,5
Birla	15,1	0,46	4,4	4,3	4,0	12,7
Merçant	16,7	0,53	4,7	4,6	3,9	13,2
Samit	16,4	0,62	4,8	4,5	4,3	13,6
Vega	16,6	0,68	4,6	4,1	4,5	13,2
Rani Van kompakt	16,3	0,64	4,2	4,3	4,7	13,2
Van	16,0	0,59	4,3	4,3	4,7	13,3
Stela	15,8	0,52	4,1	3,7	4,1	11,9
Bing	18,1	0,57	4,7	4,8	4,8	14,3
Lapins	16,1	0,52	4,5	4,1	4,6	13,2
Drojanova žuta	18,2	0,65	3,4	3,3	4,2	10,9

ploda, imaju veliku krupnoću ploda za to vreme zrenja, zadovoljavajuću čvrstoću i dobar kvalitet, ali im je rodnost osrednja. Primavera, kao najranija standardna sorta može doći u obzir samo za gajenje na okućnici, s obzirom na sitan plod i veliku osetljivost prema pucanju pokožice. Merçant, kao sorta srednje ranog vremena zrenja je interesantna zbog vrlo krupnog ploda i dobrog kvaliteta. Međutim, zbog slabije rodnosti i nešto manje čvrstoće ploda ne preporučujemo je za komercijalno gajenje. Iz grupe srednje poznih sorti po osobinama se ističu Van, Samit i Vega (Sl. 1). Međutim, treba istaći da ove sorte imaju i određene mane.

Sl. 1. Plodovi sorte Vega
Fruits of cultivar 'Vega'

Sorta Van je sklona prerođavanju, zbog čega ima nešto manju krupnoću ploda, a osetljiva je i prema truljenju plodova. Sorta Samit kasnije stupa na rod i umereno rađa, dok je sorta Vega dosta osetljiva prema pucanju pokožice. Sorta Rani Van kompakt po osobinama zaostaje za Vanom, dok sorta Stela zbog sklonosti prerođavanju, često ima nezadovoljavajuću krupnoću ploda, a takođe ima i nešto lošiji kvalitet. Od poznih sorti najbolje osobine su pokazale Bing i Lapins koje su pokazale dobru rodnost i dobre osobine ploda (Sl. 2). Sorta Bing ima bolje organoleptičke osobine, ali je vrlo osetljiva prema pucanju pokožice. Sorta Lapins je sklona prerođavanju, a osetljiva je i prema truljenju plodova. Za gajenje na okućnici može se preporučiti i sorta Droganova žuta, koja je interesantna zbog po-

Sl. 2. Plodovi sorte Lapins
Fruits of cultivar 'Lapins'

znog zrenja i visoke rodnosti, a plodovi su pogodni za preradu u domaćinstvu, naročito za slatko.

Zaključak

Na osnovu petogodišnjeg ispitivanja važnijih bioloških osobina sorti trešnje, gajenih u beogradskom Podunavlju, mogu se izvesti sledeći zaključci:

- Ispitivane sorte prosečno su sazrevale od 12. maja do 18. juna, a najveći broj sorti je bio srednje poznog vremena zrenja;
- Po dobroj rodnosti ističu se sorte Van, Rani Van kompakt, Lapins, Stela, Bing i Droganova žuta, dok su najmanju rodnost imale sorte Merçant, Samit i Birla.
- Najkrupnije plodove imala je sorta Vega (9,2 g), a najsitnije Primavera (4,0 g);
- Sadržaj rastvorljive suve materije kretao se od 12,7% (Primavera) do 18,2% (Droganova žuta) i bio je u korelaciji sa vremenom zrenja;
- Najveću ukupnu organoleptičku ocenu kvaliteta ploda dobile su sorte Bing i Samit, dok je najmanju ocenu dobila sorta Primavera.

Ukupno posmatrano, od ranih sorti najbolje osobine pokazale su Birla i Suvenir, od srednje poznih Van, Samit i Vega, a od poznih Bing i Lapins, pa se one mogu preporučiti za gajenje u beogradskom Podunavlju i drugim rejonima sa sličnim agroekološkim uslovima.

Literatura

- Crisosto C.H., Crososto G.M., Metheney P. (2003): Consumer acceptance of 'Brooks' and 'Bing' cherries is mainly dependent on fruit SSC and visual skin color. *Postharvest Biology and Technology*, 28: 159–167.
- Girard B., Kopp T.G. (1998): Physicochemical characteristics of selected sweet cherry cultivars. *Journal of Agricultural and Food Chemistry*, 46: 471–476.
- Keserović Z., Vračar Lj., Tepić A., Magazin N., Bijelić S., Vidicki B. (2007): Senzorna i hemijska analiza plodova trešnje. *Savremena poljoprivreda*, 56(6): 138–143.
- Nenadović-Mratinić E., Milatović D., Đurović D. (2005): Biološke osobine sorti trešanja u beogradskom području. *Zbornik naučnih radova Instituta PKB „Agroekonomik“*, 11(5): 59–65.
- Nikolić M., Stančević A., Ogašanović D., Mitrović M., Milenković S. (1996): Improvement of sweet cherry varietal assortment in Yugoslavia. *Acta Horticulturae*, 410: 69–73.
- Nikolić M., Cerović R., Milenković S. (1999): Noviji aspekti proizvodnje trešnje. *Zbornik naučnih radova Instituta PKB Agroekonomik*, 5(2): 7–18.
- Ninkovski I. (1984): Šećeri, njihovi oblici i kiseline u koštičavom voću beogradskog voćarskog područja. *Nauka u praksi*, 14(1): 49–62.
- Ninkovski I. (1998): *Trešnja. Potez – Uno*, Beograd.
- Radičević S., Nikolić M., Cerović R. (2000): Biološko-pomološke karakteristike novijih sorti trešanja. *Jugoslovensko voćarstvo*, 34, 131/132: 153–160.
- Radičević S., Cerović R., Mitrović O., Glišić I. (2008): Pomological characteristics and biochemical composition of some Canadian sweet cherry cultivars. *Acta Horticulturae*, 795: 283–286.
- Republički zavod za statistiku Republike Srbije (2009): Baza podataka statistike poljoprivrede. <http://webrzs.stat.gov.rs/axd/poljoprivreda/izbor.htm>. Datum pristupa 08. 08. 2009.
- Toth G., Auer M., Auer F. (1996): Pomological features of sweet cherry cultivars from abroad: Their adaptation to Hungarian conditions. *Acta Horticulturae*, 410: 25–33.

POMOLOGICAL PROPERTIES OF SWEET CHERRY CULTIVARS IN THE REGION OF BELGRADE**Dragan Milatović, Dejan Đurović**

*Faculty of Agriculture, Nemanjina 6, 11080 Zemun-Belgrade, Serbia
E-mail: mdragan@agrif.bg.ac.rs*

Abstract

Pomological properties of twelve sweet cherry cultivars of different maturing time were studied at the Experimental Station „Radmilovac“ of the Faculty of Agriculture in Belgrade during the five-year period (2005–2009). The aim of this study was choosing of the best cultivars for commercial growing.

The average harvest time was from May 12 to June 18. High productivity was obtained in cultivars ‘Van’, ‘Early Van Compact’, ‘Lapins’, ‘Stella’, ‘Bing’ and ‘Drogan’s Yellow’, while low productivity was obtained in ‘Merchant’, ‘Summit’ and ‘Burlat’. The largest fruits had cultivar ‘Vega’ (9.2 g), and the smal-

lest one ‘Primavera’ (4.0 g). Soluble solids content ranged from 12.7% (‘Primavera’) to 18.2% (‘Drogan’s Yellow’) and it was correlated with the time of maturation. The highest organoleptic scores for fruit quality got cultivars ‘Bing’ and ‘Summit’.

Among early season cultivars the best results showed ‘Burlat’ and ‘Souvenir des Charmes’ (‘Bigarreau Moro’), among mid season cultivars ‘Van’, ‘Summit’ and ‘Vega’, and among late season cultivars ‘Bing’ and ‘Lapins’.

Key words: sweet cherry, cultivar, time of maturing, productivity, fruit properties